

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 6. prosince 2016 v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lucie Černé a soudkyň JUDr. Heleny Kuthanové a JUDr. Evy Holasové **odvolání obžalovaného F [REDACTED] F [REDACTED]**, nar. [REDACTED] [REDACTED] proti rozsudku Okresního soudu Praha – západ ze dne 19. října 2016, č.j. 17 T 190/2015-485, a rozhodl **t a k t o** :

Podle § 258 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. řádu se napadený rozsudek částečně **ruší**, a to **ve výroku o trestu.**

Podle § 259 odst. 3 tr. řádu se ve věci znovu rozhoduje tak, že obžalovaný

F [REDACTED] F [REDACTED]

se odsuzuje

podle § 185 odst. 2 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání **3 let.**

Podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1, § 84, § 85 odst. 1, 2 tr. zákoníku se výkon tohoto trestu podmíněně odkládá na **zkušební dobu v trvání 4 let** za současného vyslovení dohledu nad obžalovaným.

Podle § 48 odst. 4 písm. e) tr. zákoníku se obžalovanému ukládá přiměřené omezení, aby se v průběhu zkušební doby zdržel styku s poškozenou J■■■■ P■■■■■

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný F■■■■ F■■■■ uznán vinným zvláště závažným zločinem znásilnění podle § 185 odst. 1,2 písm. a) tr. zákoníku, jehož se dopustil tím, že dne 1.6.2015 kolem 01:45 hodin ■■■■■ po předchozím požití alkoholických nápojů, když doprovázel poškozenou J■■■■ P■■■■■ z restaurace do místa jejího bydliště, tuto násilím donutil k pohlavnímu styku tím, že ji nejprve při chůzi v prostoru křižovatky ulic ■■■■■ strhl a povalil na zem do travního porostu mimo vozovku, kde ji přetočil na záda, stáhl jí pod kolena kalhoty a kalhotky, čemuž se poškozená bránila tím, že jej odstrkovala, načež využil své fyzické převahy, její odpor překonal, nalehl na ní a snažil se jí více roztáhnout nohy, kdy se na poškozené následně snažil vykonat soulož tak, že se jí snažil zasunout penis do pochvy, což se mu zprvu z důvodu nedostatečné erekce nedařilo, proto se jí snažil do pochvy proniknout rukou tak, že jí způsoboval bolest, a když se ho poškozená snažila intenzivně odstrkovat a vyzývala jej, aby svého jednání zanechal, na chvíli tak učinil, ale následně ve svém jednání pokračoval a již ztopořeným penisem vnikl do její pochvy a po dobu asi 4 minut na ní vykonával soulož, přičemž poškozenou nutil, aby mu svou rukou pomáhala při dalších pokusech o zasunutí penisu do pochvy, což z obavy krátce činila a když se mu opět podařilo vniknout penisem do pochvy, snažila se ho od sebe odstrčit, přičemž jejího odporu nedbal, byl lhostejný k tomu, že jí působí bolest a takto po dobu asi 3 minut na ní vykonával soulož a poté svého jednání zanechal, čehož poškozený využila, obžalovanému vynadala, oblékla se z místa odešla.

Za to byl odsouzen podle § 185 odst. 2 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 3 let a podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1, § 84 tr. zákoníku byl výkon tohoto trestu podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 4 let za současného vyslovení dohledu. Podle § 48 odst. 4 písm. e) tr. zákoníku bylo obžalovanému uloženo přiměřené omezení spočívající v zákazu styku s poškozenou J■■■■ P■■■■■

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný včasné odvolání směřující proti výroku o vině i trestu. Skutková zjištění prvního soudu považuje za neúplná a nesprávná a v důsledku toho věc byla nesprávně posouzena i po stránce právní. Trvá na tom, že intimní styk s poškozenou byl zcela dobrovolný bez jakéhokoli násilí. K násilí nebyl žádný důvod, neboť

již v minulosti spolu pohlavní styk měli. Na rozdíl od poškozené skutek popisoval během celého řízení stále stejně bez jakýchkoli odchylek či změn. Výpověď poškozené oproti tomu je zcela nekonzistentní, je opakovaně pozměňována a upravována v závislosti na jejím momentálním psychickém stavu. Tato výpověď je podle znalkyně Hübnerové prosta nutných detailů, a proto byla touto znalkyní shledána nevěrohodnou. Soudem slyšení svědci se vyjadřovali k okolnostem, které se bezprostředně nevztahovaly k posuzovanému skutku. Z těchto výpovědí, ale i ze znaleckých posudků bylo zjištěno, že poškozená je komplikovanou osobností, je disociální, nezdrženlivá, emočně nestabilní, afektivně dráždivá. Je závislá na alkoholu a má již sníženou schopnost regulace požívání alkoholu. Má výrazné tendence ke lhaní a podvádění a vymyšleným obsahům brzy sama uvěří. Užije jakoukoli obranu či techniku bez skrupulí, pokud chce prosadit svůj záměr. I za této situace okresní soud výpovědi poškozené uvěřil s tím, že její výpověď není osamocená. Které další důkazy výpověď poškozené potvrzují, první soud nesdělil. Naopak jeho verze o dobrovolném intimním styku je v souladu s gynekologickým vyšetřením poškozené (k pohlavnímu styku pravděpodobně došlo, známky násilí nebyly shledány). V dané věci byly již v přípravném řízení vypracovány znalecké posudky z oboru psychiatrie a psychologie, jak na poškozenou, tak na odvolatele, a to znalci Mgr. Hübnerovou a MUDr. Navrátilem. Jejich závěry k osobě poškozené a k jeho osobě cituje. Znovu zdůrazňuje zjištěné osobnostní charakteristiky poškozené a znalkyní zjištěné sklony k podvádění a lhaní a její závislost na alkoholu. Je přesvědčen o tom, že trestní řád nevylučuje zkoumání duševního stavu obžalovaného a poškozené stejnými znalci, naopak má za to, že takový postup je ku prospěchu věci. Oba znalci v hlavním líčení setrvali na svých závěrech, státní zástupce se proto ocitl v důkazní nouzi, neboť závěr o pravdivosti výpovědi poškozené nebyl jednoznačný. Poškozená navíc byla 5x soudně trestána (sama tvrdí, že jen 2x až 3x), byla opakovaně psychiatricky léčena, opakovaně neúspěšně podstoupila protialkoholní léčení. Jde o osobu dopouštějící se výtržností a mstivých ataků vůči osobám, s jejichž postupy nesouhlasí. Za této situace přistoupil první soud k vypracování dalších, nikoli však revizních znaleckých posudků z oborů zcela obdobných. Závěry znalců jsou v podstatě shodné s jediným rozdílem, že znalec Dr. Vymětal považuje výpověď poškozené za pravdivou. Znalkyně Mgr. Hübnerová poté setrvala na svých závěrech a uvedla tři zásadní důvody, pro které výpověď poškozené za věrohodnou nepovažuje. Pokud nebyly odstraněny rozpory v odborných závěrech znalců, minimálně existují pochybnosti o věrohodnosti poškozené, jejíž výpověď se stala základním důkazem pro jeho odsouzení. Soud prvního stupně tak nerespektoval základní zásadu trestního řízení in

dubio pro reo a v rozporu s ní považoval poškozenou za věrohodnou. Navrhuje proto, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně.

Krajský soud jako soud II. stupně přezkoumal zákonnost a odůvodněnost výroků, proti nimž odvolání směřuje, jakož i správnost postupu řízení, které jejich vydání předcházelo, a to z hlediska vytykánych vad, jak ukládá ustanovení § 254 odst. 1 tr. řádu a dospěl k těmto závěrům:

Okresní soud v řízení bez procesních vad provedl dokazování v rozsahu nezbytném pro posouzení věci, Provedené důkazy hodnotil jednotlivě i v jejich souhrnu dle § 2 odst. 6 tr. řádu a úvahy, jimž byl při hodnocení důkazů veden, jasně a výstižně vyjádřil v odůvodnění napadeného rozsudku. Při tom se vypořádal i s obhajobou obžalovaného, jak ji opakuje v odvolání. Zjistil tak skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti podle § 2 odst. 5 tr. řádu.

Pokud za základ skutkový zjištění vzal výpověď poškozené, ani podle odvolacího soudu nepochybil, když zároveň zcela jasně a logicky vysvětlil důvody, které jej k závěru o její věrohodnosti vedly. V té souvislosti odvolací soud zdůrazňuje, že znalecké posudky z oboru psychiatrie a psychologie obecně nemají jako důkazy žádné výsadní postavení oproti důkazům dalším, proto je třeba tyto hodnotit jako každý jiný důkaz, tzn. jednotlivě a v kontextu s důkazy dalšími, jak to učinil okresní soud i v tomto konkrétním případě. K námitkám obžalovaného je třeba připomenout, že poškozená sice podle závěrů znaleckých posudků z oboru psychiatrie a psychologie trpí poruchou osobnosti, která ovlivňuje spolehlivost její výpovědi z hlediska obecné věrohodnosti, nelze však přehlédnout, že ani obžalovaný podle závěrů všech ve věci vystupujících znalců na tom není lépe, což v odvolání z pochopitelných důvodů nezdůrazňuje. Je pravda, že jeho výpovědi z přípravného řízení a z řízení před soudem se v zásadě neliší, je ovšem třeba připomenout, že v zásadních rysech a v podstatných otázkách se nijak neodlišují ani výpovědi poškozené. Jak obžalovaný, tak i poškozená byli v minulosti opakovaně soudně trestáni, ani z toho pohledu není mezi nimi rovněž zásadní rozdíl. Obžalovaný a poškozená byli kamarádi, navštěvovali restaurace, jak tomu bylo i kritického dne. Oba požili alkoholické nápoje a obžalovaný poškozenou doprovázel k jejímu bydlišti, které se nachází poblíž místa činu. Nic tedy nebránilo poškozené v tom, aby v případě zájmu o pohlavní styk s obžalovaným jej pozvala do svého bydliště na místo toho, aby ke styku došlo v trávě a kopřivách venku u silnice. Všichni svědci, kteří po činu přišli s poškozenou do kontaktu, se shodli na tom, že poškozená byla velmi rozrušená, o

věci nechtěla mluvit, ale pokud jí popsal, co se stalo, v podstatných a základních okolnostech její vyjádření odpovídalo výpovědi poškozené před soudem a před policejním orgánem. Poškozená v přípravném řízení i uvedla, že obžalovanému i pomáhala v jednu chvíli při zasunutí jeho pohlavního údu do její pochvy, protože se nemohla ubránit a chtěla to mít brzy za sebou. Souhlasila i s tím, že jednou byla za obžalovaným na ubytovně, k pohlavnímu styku však nedošlo. V jejích výpovědích nejsou patrné žádné snahy zveličit událost a přitížit obžalovanému a ukázat se v lepším světle. Na tom nic nemění, že se spletla v počtu svých předchozích odsouzení, když je otázka, zda by sám obžalovaný počet předchozích odsouzení uvedl v souladu s opisem rejstříku trestů. Nakonec ani znalkyně Hübnerová nezjistila, že by u poškozené existovala mstivost ve vztahu k obžalovanému. Poškozená se neměla obžalovanému za co mstít. Tehdy společně poseděli v restauraci, společně popili a obžalovaný ji doprovázel domů. Obžalovaný byl její kamarád, o jiný než kamarádský vztah s muži neměla poškozená zájem, což potvrdili svědci V [REDACTED] i Š [REDACTED] ale i její synové. Právě tím, že ji znásilnil kamarád, že ji zklamal a že jí nikdo nevěří, byla poškozená nejvíc dotčena, což vyjádřila před lékařem v nemocnici, kam byla umístěna po svém posledním pokusu o sebevraždu následujícím nedlouho po činu obžalovaného. Sám obžalovaný uvedl, že s poškozenou nikdy neměl konflikt, podání trestního oznámení si nedokáže vysvětlit. Jestliže navíc lékařská zpráva o gynekologickém vyšetření poškozené se přiklonila k závěru, že k pohlavnímu styku došlo, čemuž nasvědčuje bělavý sekret u pochvy a v pochvě poškozené, a podle kriminalistické expertízy na kalhotkách poškozené nebyla sice prokázána přítomnost spermií, ale zkouškou na průkaz mužského prostatického antigenu přítomného ve spermatu byla zjištěna pozitivní reakce a stejný nález byl zjištěn na stěru ze zadní poševní stěny poškozené, pak obhajoba obžalovaného, že k souloži nedošlo, je vyvrácena nejen výpovědí poškozené, ale i těmito důkazy, které věrohodnost výpovědi poškozené podporují.

Z uvedených důvodů námitky obžalovaného proti hodnocení důkazů prvním soudem, proti jeho závěru o věrohodnosti poškozené a proti jeho skutkovým závěrům odvolací soud neakceptoval. Nebylo třeba vzhledem ke shora uvedenému ani doplňovat dokazování o další znalecké posudky, neboť charakter osobností obžalovaného a poškozené byl objasněn dostatečně, a pokud jde o sklon poškozené ke lhaní a vymyšlení, ten konkrétně zmiňuje jen znalkyně Hübnerová s tím, že se v daném případě projevit mohl, avšak posouzení specifické věrohodnosti výpovědi poškozené bude vždy výlučným právem nalézacího soudu, před nímž se dokazování provádí.

Správná skutková zjištění byla v souladu se zákonem posouzena jako zvlášť závažný zločin znásilnění podle § 185 odst. 1,2 písm. a) tr. zákoníku, neboť obžalovaný násilím s využitím své fyzické převahy donutil poškozenou k pohlavnímu styku, a to jednak souloží (spojení pohlavních orgánů) a jednak jiným způsobem srovnatelným se souloží (zasouvání prstů do pochvy). Poškozená nesouhlas s jednáním obžalovaného dávala jednoznačně najevo slovně a tím, že jej odstrkovala, a proto obžalovaný uvedený trestný čin spáchal ve formě úmyslu přímého dle § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku.

Jde-li o uložený trest odnětí svobody vyměřený nad dolní hranicí zákonného rozmezí s podmíněným odkladem na zkušební dobu při polovině sazby za současného vyslovení dohledu nad obžalovaným a za současného uložení přiměřené povinnosti, aby se obžalovaný zdržel styku s poškozenou, nejde se o trest nepřiměřeně přísný, a jen takový by mohl odvolací soud z podnětu odvolání ve prospěch obžalovaného korigovat. Okresní soud právem nepřistoupil na návrh intervenujícího státního zástupce na uložení již nepodmíněného trestu odnětí svobody, a to vzhledem k délce doby, která uplynula od posledního výkonu trestu odnětí svobody a vzhledem k charakteru trestné činnosti, za kterou byl obžalovaný v minulosti odsouzen. Nyní spáchaný trestný čin je zcela jiného charakteru, než trestná činnost předchozí. Závažnost činu v tomto konkrétním případě je dostatečně vyjádřena v prvém soudem uloženém trestu, který odpovídá i nekritickému postoji obžalovaného k němu. Právě vzhledem k těmto posledním dvěma okolnostem nebylo možné uložený trest oproti napadenému rozsudku zmírnit.

Okresní soud však ve výroku o trestu opomněl citovat ustanovení § 85 odst. 1, 2 tr. zákoníku, které upravuje podmíněné odsouzení s dohledem včetně možnosti uložení přiměřeného omezení a přiměřené povinnosti během zkušební doby podmíněného odsouzení s dohledem. Proto ani nebylo jednoznačně vyjádřeno, zda správně uložené omezení podle § 48 odst. 4 písm. e) tr. zákoníku se vztahuje na stanovenou zkušební dobu či na dobu delší. Odvolací soud z uvedeného důvodu napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. d) , odst. 2 tr. řádu částečně zrušil, a to ve výroku o trestu a sám rozhodl tak, že formální pochybení a nejasnost ohledně doby trvání omezení dle § 48 odst. 4 písm. e) tr. zákoníku napravil, to vše z podnětu odvolání obžalovaného, když jinak jeho odvolání důvodné neshledal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** další řádný opravný prostředek
p ř í p u s t n ý .

Proti tomuto rozsudku **lze** podat **d o v o l á n í** k Nejvyššímu soudu v Brně, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti němuž dovolání směřuje, podáním u soudu, který ve věci rozhodoval v I. stupni. Dovolání lze podat pouze z důvodů uvedených v § 265b tr. řádu. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí, a to ve prospěch či v neprospěch obviněného, obviněný pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může podat dovolání pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání za dovolání nepovažuje, byť by bylo takto označeno.

V Praze dne 6. prosince 2016

JUDr. Lucie Černá v.r.

předsedkyně senátu

Za správnost: Kulhavá